

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА МОВА І ПРАКТИЧНА СТИЛІСТИКА

для студентів

спеціальності	061 Журналістика
освітньо-професійної програми	Видавнича справа та редагування
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 46307936
Програма № 2541/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти

(підпис)
_____ 20 24 р.

Київ-2024

Розробник: Кашуба Наталія Вікторівна, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидат філологічних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від 03 січня 2024 р. № 8

Голова циклової комісії Жу Олена ГРУЗДЬОВА

Робочу програму перевірено
« » _____ 2024 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи О.Головчанська Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директор з навчальної роботи ОК Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	28
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	28
Форма семестрового контролю	-

1.2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120 (профільна підготовка)	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	28
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	-	15
Самостійна робота	28	13
Форма семестрового контролю	-	-

1.3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	28
Модульний контроль	4
Самостійна робота	13
Семестровий контроль	15
Форма семестрового контролю	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасна українська мова і практична стилістика» є освоєння студентами комплексу теоретичних і практичних знань з практичної стилістики, формування мовних компетентностей у доборі стилістичних ресурсів відповідно до ситуації мовлення та дотриманням етикетних норм спілкування в писемному та усному мовленні.

Дисципліна «Сучасна українська мова і практична стилістика» забезпечує оволодіння студентами загальними та спеціальними компетентностями і досягнення програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою «Видавнича справа та редагування».

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК-4	Спроможність працювати в команді. Здатність до міжособистісної взаємодії. Уміння працювати автономно	м.1 - 3
<i>Спеціальні компетентності</i>		
СК-2	Здатність дотримуватися мовних норм сучасної української літературної мови, вміння виявляти закономірності функціонування української мови як державної	м.1 - 8
<i>Предметні компетентності</i>		
	Уміння створювати й редагувати весь заголовковий комплекс видання; вводити різними способами цитати в текст	м.3 - 8
	Уміння редагувати різні види текстів за допомогою комп'ютерних програм	м.2 - 5
	Уміння редагувати різні види видань; правильно оформляти бібліографію видань	м.3 - 6

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент

- аналізує, систематизує й використовує у професійній сфері сучасні знання (РН-7);
- створює тексти різних функціонально-сміслових типів, стилів і жанрів, ураховуючи виражальні можливості самостійних та службових слів;
- досліджує мовний матеріал з погляду його стилістичної приналежності;
- встановлює причинно-наслідкові зв'язки, факти, ідеї, результати досліджень у логічній послідовності; доказовість висновків, пропозицій щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план денної форми навчання
1 курс 2 семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекц ії	прак.	сем.	пк	с.р.	сем.к
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Вступ. Загальні відомості про українську мову							
Тема 1. Вступ. Українська мова серед інших мов світу. Форми української національної мови. Основні етапи розвитку сучасної української мови.	14	2	4	2		6	
Тема 2. Мова і суспільство. Мова і мислення. Функції мови і мовлення. Типи мовлення.	14	2	4			8	
Модульна контрольна робота	2				2		
Разом за змістовим модулем 1	30	4	8	2	2	14	
Змістовий модуль 2. Практична стилістика як мовознавча дисципліна							
Тема 1. Стилiстика. Практична стилістика як мовознавча дисципліна. Предмет і основні завдання курсу. Зв'язок з іншими філологічними дисциплінами.	12	2	2	2		6	
Тема 2. Стилiстика. Основні поняття практичної стилістики. Мовна норма і стиль.	16	2	6			8	
Модульна контрольна робота	2				2		
Разом за змістовим модулем 2	30	4	8	2	2	14	
	60	8	16	4	4	28	

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план денної форми навчання
2 курс 3 - 4 семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	прак.	сем.	пк	с.р.	сем.к.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 3. Стилїстика і культура мовлення. Стилї мовлення							
Тема 1. Функціональні стилї мовлення: підстилї, сфера мовних засобів.	16	2	6			8	
Тема 2. Поняття про культуру мови. Практична риторика.	12	2	2	2		6	
Модульна контрольна робота	2				2		
Разом за змістовим модулем 3	30	4	8	2	2	14	
Змістовий модуль 4. Стилїстичне використання одиниць мови							
Тема 1. Стилїстична диференціяція української лексики	12	2	4			6	
Тема 2. Власне українська та іншомовна лексика зі стилїстичного погляду	16	2	4	2		8	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем 4	30	4	8	2	2	14	
Разом за III семестр	60	8	16	4	4	28	
Змістовий модуль 5. Фразеологічні засоби практичної стилїстики							
Тема 1. Етимологія. Стилїстичні можливості внутрішньої форми слова	12	2	4	2		4	
Тема 2. Стилїстичне використання української фразеології.	15	2	4			9	
Модульний контроль	2				2		
Семестровий контроль	1						1
Разом за змістовим модулем 5	30	4	8	2	2	13	1
Змістовий модуль 6. Словотвірні засоби практичної стилїстики							
Тема 1. Стилїстична характеристика словотвірних засобів.	6	2	4				
Тема 2. Стилїстичні можливості морфологічних та неморфологічних способів словотвору.	8	2	4	2			
Модульний контроль	2				2		
Семестровий контроль	14						14
Разом за змістовим модулем 6	30	4	8	2	2		
Разом за IV семестр	60	8	16	4	4	13	15

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план денної форми навчання
3 курс 5 семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	Усього	у тому числі					
лекції		практичні	семінари	підсумковий контроль	самостійна робота	сем. контр.	
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 7. Морфологічні і синтаксичні засоби стилістики							
Тема 1. Морфологічні ресурси стилістики. Стилiстика дiєслова та дiєслiвних форм	8	2	2			4	
Тема 2. Стилiстичнi можливостi службових частин мови	3			2		1	
Тема 3. Стилiстичнi можливостi простого речення	8	2	2			4	
Тема 4. Стилiстичнi можливостi складного речення	6		2			4	
Модульний контроль	2				2		
Семестровий контроль	3						3
Разом за змістовим модулем 7	30	4	6	2	2	13	3
Змістовий модуль 8.Стильові різновиди сучасної української мови							
Тема 1. Стилiстичнi фiгури. Стилiстичнi можливостi фiгур.	6	2	2	2			
Тема2. Фоностилістика. Явища поетичної фонетики	4	2	2				
Тема 3. Композиція та архітектоніка тексту. Особливості побудови текстів різних функціональних стилів	4		2	2			
Тема 4. Стилiстичний аналіз тексту	2		2				
Модульний контроль	2				2		
Семестровий контроль	12						12
Разом за змістовим модулем 8	30	4	8	4	2		12
Разом за семестр	60	8	14	6	4	13	15

5. Програма навчальної дисципліни 1 курс 2 семестр

Змістовий модуль 1. Вступ. Загальні відомості про українську мову.

Тема 1. Вступ. Українська мова серед інших мов світу. Форми української національної мови. Основні етапи розвитку сучасної української мови.

Сучасна українська літературна мова – державна мова України, мова міжнаціонального спілкування народів України. Короткі відомості з історії становлення сучасної української мови. Проблеми походження української мови: концепції зародження і розвитку української мови як окремої слов'янської мови. Її зв'язки з іншими слов'янськими мовами.

Основні поняття: літературна мова, соціолінгвістика, мовна політика, мовна сім'я, теорії походження мови.

Тема 2. Мова і суспільство. Мова і мислення. Функції мови і мовлення. Типи мовлення.

Поняття про мову як суспільне явище. Національна і мовна політика в Україні. Функції мови. Соціальні функції української мови. Мова і мовлення в житті людини.

Основні поняття: етнос, функції мови; типи мовлення.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2, 5.

Додаткова: 2, 5, 8.

Змістовий модуль 2. Вступ. Практична стилістика як мовознавча дисципліна

Тема 1. Вступ. Практична стилістика як мовознавча дисципліна. Предмет і основні завдання курсу. Зв'язок з іншими філологічними дисциплінами.

Практична стилістика як розділ стилістики. Формування знань про предмет вивчення та завдання стилістики, про зв'язок стилістики з іншими розділами мовознавчої науки та практичне значення стилістики, а також багатство мовних особливостей та стилістичні ресурси різних рівнів мови.

Основні поняття: практична і функціональна стилістика, предмет курсу, завдання курсу, методи дослідження, функціональний стиль.

Тема 2. Стилiстика. Основні поняття практичної стилістики. Мовна норма і стиль.

Основні поняття практичної стилістики: стиль, норма, конотація, експресія. Основні характеристики стилістичної норми, тенденції її розвитку. Стилiстична норма і стилістична помилка. Типи помилок у мовленні. Шляхи їх подолання.

Основні поняття: літературна норма, варіативність, стилістична помилка, норми української літературної мови.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3, 4.

Додаткова: 1, 3, 6, 8, 10.

2 курс 3 семестр

Змістовий модуль 3. Стилїстика і культура мовлення. Стилї мовлення

Тема 1. Функціональні стилї мовлення: підстилї, комунікативна мета, сфера реалізації мовних засобів, форми, специфіка.

Загальна характеристика функціональних стилів сучасної української мови. Стилї сучасної української літературної мови. Підстилї як вияв стилю. Характеристика функціональних стилів. Поняття про експресивні та індивідуальні стилї.

Основні поняття: стиль, функціональні стилї: офіційно-діловий, науковий та його підстилї, публіцистичний, художній, конфесійний, розмовний, епістолярний.

Тема 2. Поняття про культуру мовлення. Практична риторика.

Культура мовлення і письмо. Культура побутового мовлення. Культура мовлення фахівця видавничої галузі. Вдосконалення мовлення – актуальна проблема нашого часу. Видатні діячі науки й культури про культуру мовлення. Практична риторика.

Основні поняття: культура мовлення, ознаки культури мовлення, правила культури мовлення та етика спілкування, риторика, практична риторика.

Рекомендовані джерела

Основна(базова) : 1, 2, 5.

Додаткова: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Змістовий модуль 4. Стилїстичне використання одиниць мови

Тема 1. Стилїстична диференціація української лексики: полісемія, омонімія. Паронімія, синонімія, антонімія в різних стилях мовлення. Лексика активного і пасивного складу.

Лексика із стилїстичного погляду. Загальноживана (стилїстично нейтральна) і стилїстично забарвлена лексика. Книжна лексика (офіційна, науково-термінологічна, професійно-виробнича, суспільно-політична) і усно-розмовна (розмовна, просторічна, діалектна лексика, жаргонізми, вульгаризми). Мовні й стилїстичні функції термінів, професіоналізмів, жаргонізмів та арготизмів. Роль діалектизмів, розмовної та просторічної лексики в різних стилях мови.

Основні поняття: лексика, лексичне значення слова, лексикологія, лексичне явище, полісемія, синонімія, антонімія, паронімія, омонімія.

Тема 2. Власне українська та іншомовна лексиказі стилїстичного погляду.

Основні поняття: лексика спільнослов'янська, власне українська лексика запозичена лексика; стилїстичні фігури (градація, плеоназм, тавтологія, антитеза тощо).

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 1, 4, 6.

Змістовий модуль 5. Фразеологічні засоби практичної стилістики

Тема 1. Етимологія. Стилiстичні можливості внутрішньої форми слова

Етимологія, походження слів. Зіставлення слів української мови зі спорідненими словами своєї мови, зі словами іншомовних мов, які перебувають у ближчій чи дальшій спорідненості. Використання етимології як засіб привернення уваги до слова із зображувальною, композиційною, емоційно-експресивною метою.

Основні поняття: етимологія, власне етимологія слова, деетимологія, народна етимологія.

Тема 2. Стилiстичне використання української фразеології

Стилiстичні функції фразеологічних одиниць. Емоційно-експресивна та функціонально-стильова характеристика фразеологізмів. Фразеологія науково-технічного та офіційно-ділового різновидів мовлення. Використання фразеологізмів в різних стилях мови. Помилки, зумовлені вживанням фразеології.

Основні поняття: фразеологізми, мовні кліше, ідіома, крилаті вислови, прислів'я, приказки.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 6,9, 10.

Змістовий модуль 6. Словотвірні засоби практичної стилістики

Тема 1. Стилiстична характеристика словотвірних засобів.

Словотвір і морфемна будова слова. Основні стилістичні засоби словотвору та використання їх у різних функціональних стилях сучасної української мови. Словоскладання і його стилістичні функції. Абревіатури, межі їх поширення, доцільність використання у різних стилях. Стилiстичні конотації, що виникають як результат афіксального словотворення.

Основні поняття: словотвір, способи словотвору, морфологічні способи, словотвір, твірна основа.

Тема 2. Стилiстичні можливості морфологічних та неморфологічних способів словотвору.

Способи морфологічного словотвору: афіксальні, безафіксальний, складання; неморфологічний: морфолого-синтаксичний, лексико-синтаксичний, лексико-семантичний. Характеристика словотвірних засобів сучасної української мови щодо можливостей взаємозаміни, емоційно-експресивного забарвлення, стильової віднесеності.

Основні поняття: неморфологічні способи: лексико-семантичний, лексико-синтаксичний, морфолого-синтаксичний способи словотворення.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 9, 10.

3 курс 5 семестр

Змістовий модуль 7. Морфологічні і синтаксичні засоби стилістики

Тема 1. Морфологічні ресурси стилістики: засоби іменної морфології, дієслова, дієслівних форм.

Морфологічні засоби стилістики української мови. Окремі стилістичні ресурси морфології. Стилістичне використання якісних, відносних, присвійних прикметників, повних і коротких форм. Прикметник – епітет. Стилістичні можливості категорій роду, числа і відмінка іменних частин мови. Стилістичні опозиції варіантних форм відмінків. Стилістичні функції займенників. Стилістичні можливості граматичних форм часу, способу, особи, виду, стану дієслів.

Основні поняття: повнозначні частини мови, граматична категорія, морфологічні синоніми.

Тема 2. Стилістичні можливості службових частин мови, вигуків та звуконаслідувань.

Використання морфологічних ресурсів службових частин мови у практичній стилістиці. Участь прийменників, сполучників, часток у творенні стилістичних фігур. Правильне вживання вигуків у різних стилях мовлення.

Основні поняття: службові частини мови: прийменник, сполучник, частка, вигук, звуконаслідувальні слова.

Тема 3. Стилістичні можливості простого речення. Своєрідність використання односкладних речень.

Стилістичні ресурси простого ускладненого речення.

Стилістичний синтаксис української мови. Стилістичні можливості простого речення. Стилістичні функції модальних різновидів речень. Порядок слів з погляду стилістики.

Основні поняття: речення двоскладне й односкладне; односкладні речення присудкового типу (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні) і підметового типу (номінативні).

Тема 4. Стилістичні можливості складного речення.

Стилістичні можливості складного речення. Синонімія різних типів складних речень. Особливості будови складного речення в науковому стилі. Типи складних речень, що переважають у наукових текстах. Зіставна характеристика простих та складних речень в офіційно-ділових матеріалах. Складне речення в публіцистиці, художньому та розмовному стилі.

Основні поняття: основні типи складних речень, їх структурні особливості, пунктуація у безсполучникових, складносурядних, складнопідрядних та багатокомпонентних складних реченнях.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 1, 2, 3

Змістовий модуль 8. Сильові різновиди сучасної української мови

Тема 1. Стилістичні фігури

Синтаксична характеристика та стилістичні можливості стилістичних фігур. Стилiстичнi фiгури в нехудожнiх та художнiх текстах. Використання фiгур як засобу логiчного видiлення та впорядкування, як прийому посилення емоцiйно-експресивних можливостей викладу.

Основнi поняття: стилiстичнi фiгури синтаксису, поетичний синтаксис; анафора, епiфора, кiльце, стик, парцеляцiя, лейтмотив, риторичнi фiгури (звертання, оклик, питання, заперечення), рефрен.

Тема 2. Фоностилiстика

Предмет i завдання фоностилiстики. Фонетичнi засоби художньої виразностi. Стилiстичнi можливостi фонетики. Поняття фонем. Основнi функцiї фонем. Предмет i завдання фонологiї. Значення звукової органiзацiї мовлення. Звукопис в художньому мовленнi. Експресивнi властивостi звукiв мови. Явища поетичної фонетики (звукопис, ритмiка вiрша, асонанс, алiтерацiя, рима та iнше).

Основнi поняття:фонологiя,фоностилiстика, фонетичнi явища, засоби милозвучностi,звукопис, ритмiка вiрша, асонанс, алiтерацiя, рима.

Тема 3. Композицiя та архiтектонiка тексту

Текст та його особливостi. Спроби конструювання тексту за заданими стилiзованими i стилiстичними параметрами. Спостереження над графiко-фонетичною органiзацiєю текстiв рiзних стилiв.

Основнi поняття:складнi синтаксичнi конструкцiї;складне синтаксичне цiле; семантичнi, лексичнi, морфологiчнi, синтаксичнi, ритмомелодiйнi засоби поєднання речень у складне синтаксичне цiле.

Тема 4.Стилiстичний аналіз тексту

Аналіз текстiв: фонетико-стилiстичний, лексико-стилiстичний, словотвiрно-стилiстичний, морфолого-стилiстичний аналізу художнього тексту. Семантико-стилiстичний аналіз текстiв усiх стилiв на виявлення стилiстичних функцiї дієслiвних, iменникових, прикметникових, займенникових форм.

Основнi поняття: стилiстичний аналіз рiзних типiв текстiв, схеми стилiстичного аналізу

Рекомендованi джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 4, 5, 6.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів за модуль I – IV (профільні дисципліни)

Рівні навчальних досягнень	Бал	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Початковий	1	Студент може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку.
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
Середній	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснення викладача, повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки. Вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком.
Достатній	7	Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні дії.
	8	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, застосовувати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обгрунтована, але з деякими неточностями.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації.
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності; самостійно оцінює
	12	Студент має систематичні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляти власне ставлення до неї. Розвиває свої обдарування і нахили.

6.2. Система оцінювання навчальних досягнень студентів за модуль VII – VIII (підготовка фахового молодшого бакалавра)

3 курс 5 семестр

<i>Вид діяльності студента</i>	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 7		Модуль 8	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
2. Відвідування практичних занять	1	3	3	4	4
3. Робота на практичному занятті	10	2	20	3	30
4. Семінар	10	1	10	1	10
5. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом			60		71
Максимальна кількість балів	131				
Розрахунок коефіцієнта	2,2				

Студент допускається до іспиту за умови, якщо виконав навчальний план і набрав мінімальну кількість балів – 35.

6.3. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

1 курс 2 семестр Змістовий модуль 1.

Тема 1. Вступ. Українська мова серед інших мов світу. Форми української національної мови. Основні етапи розвитку сучасної української мови (6 год.)

Проаналізувати матеріал хрестоматії «Історія української мови» про різні підходи на походження і розвиток української мови. Тезисно представити публікації.

Тема 2. Мова і суспільство. Мова і мислення. Функції мови і мовлення. Типи мовлення (8 год.)

Доберіть тексти різних типів мовлення, проаналізуйте структурні ознаки текстів та визначте теми й основну думку текстів.

Доберіть різні типи текстів за емоційним забарвленням.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Вступ. Практична стилістика як мовознавча дисципліна. Предмет і основні завдання курсу. Зв'язок з іншими філологічними дисциплінами (6 год.)

Складіть карту знань структура стилістики, визначте основні завдання підрозділів.

Тема 2. Стилiстика. Основні поняття практичної стилістики. Мовна норма і стиль (8 год.)

Укладіть словник із основними термінами теми. Знайдіть тексти із порушенням мовних норм, відредагуйте тексти.

2 курс 3 семестр

Змістовий модуль 3.

Тема 1. Функціональні стилі мовлення: підстилi, комунікативна мета, сфера реалізації мовних засобів, форми, специфіка (8 год.)

Виписати зразки різних стилів мовлення й проаналізувати їх.

Тема 2. Поняття про культуру мовлення. Практична риторика (6 год.)

Скласти 10 речень із дотриманням вимог милозвучності.

Виконати вправу 45 (за посібником О. М. Авраменка, с. 44).

Змістовий модуль 4.

Тема 1. Стилiстична диференція української лексики (6 год.)

Проаналізувати теоретичний матеріал і систему вправ із визначеної теми (за посібником М. Я. Плющ С.184, впр.427 (1)).

Тема 2. Власне українська та іншомовна лексика зі стилістичного погляду (8 год.)

Виконати практичні завдання (за посібником Н. Д. Бабич, с. 72 – 73, завдання 40 (5 речень), завдання 42 (5 речень), завдання 50, с. 77).

Змістовий модуль 5.

Тема 1. Етимологія. Стилiстичні можливості внутрішньої форми слова (4 год.)

Навести тлумачення слів словника модуль 1 – 3.

Тема 2. Джерела літературної фразеології. Фольклорні та народнопоетичні фразеологізми (9 год.)

Відредагуйте фразеологізми і речення, обравши художнє видання.

3 курс 5 семестр

Змістовий модуль 7. Морфологічні і синтаксичні засоби стилістики

Тема 1. Морфологічні ресурс стилістики (4 год.)

Випишіть із творів М. Коцюбинського 10 речень із словами, що мають емоційно-забарвлені суфікси, визначте їх частиномовне значення.

Тема 2. Стилiстичні можливості службових частин мови (1 год.)

Виконайте вправу 100 (за посiбником О. М. Авраменка, с. 94).

Тема 3. Стилiстичні можливості простих односкладних речень (4 год.)

Виписати з різностильових текстiв по одному прикладу на кожен тип односкладних речень.

Тема 4. Стилiстичні можливості речень з різними видами зв'язку (4 год.)

Виписати складні речення з різними видами зв'язку з поетичної спадщини Т. Г. Шевченка.

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 12 балів (модулі 1 - 5); 5 балів (модуль 7).

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля у вигляді тестових завдань та практичної частини.

Максимальна кількість балів – 12 (модулі 1 - 6).

6.5. Форми проведення семестрового контролю: іспит

Семестровий контроль виставляється за результатами поточних балів, набраних на семінарських заняттях (модулі 1 - 6: профільна підготовка); виставляється у формі іспиту (модулі 7 - 8: підготовка фахового молодшого бакалавра).

Форма проведення: письмова. Екзамен у формі письмового тестування з практичним завданням. Максимальна кількість балів: 40 балів. Критерії оцінювання: тестування — 22 бали (запропоновано 16 завдань з однією правильною відповіддю (всього 16 балів), 2 завдання з кількома правильними відповідями – по 2 бали (всього 4 бали) та 2 завдання на встановлення

відповідності – по 1 балу (всього 2 бали). Практичне завдання — 18 балів (стилістичний аналіз тексту).

	Вимоги до оцінювання навчальних досягнень студентів	Бали
1	Студент визначає, до якого функціонального стилю належить даний текст, визначає підстиль (якщо можливо) і жанр, аргументуючи власний вибір.	2 бали
2	Студент визначає комунікативну мету і функції даного тексту (обмін інформацією, популяризація наукових знань, вплив на свідомість адресата, переконання його в правильності своєї думки, вираження автором власних емоцій, вплив на чуттєву сферу читача тощо).	2 бали
3	Студент зазначає тип мовлення тексту за характером мовленнєвої діяльності (розповідь, опис, міркування, есе).	2 бали
4	Студент формулює загальний лінгвістичний коментар (ознаки стилю, типові мовні засоби, словникове тлумачення незрозумілих та іншомовних слів, спеціальних висловів тощо).	2 бали
5	Студент аналізує лексику з погляду сфери вживання, активності / пасивності, нейтральності / стилістичної забарвленості, визначає роль лексичних засобів у тексті.	2 бали
6	Студент характеризує виражальні засоби мови тексту на всіх рівнях: фонетичному, морфологічному, морфемному.	2 бали
7	Студент формулює загальні зауваження про граматичні особливості тексту (аналіз специфічних граматичних форм і синтаксичних конструкцій, визначає їх стилістичні функції).	2 бали
8	Студент визначає засоби зв'язку тексту.	2 бали
9	Студент формулює висновок про естетичну цінність тексту.	2 бали

6.6. Орієнтовний перелік питань до семестрового контролю

1. Визначте місце практичної стилістики в системі наук.
2. Дайте визначення основним поняттям практичної стилістики: мовної норми і стилів.
3. Проаналізуйте основні функції мови і мовлення.
4. Перелічіть типи мовлення та експресивні різновиди.
5. Схарактеризуйте особливості функціональних стилів та підстилів.
6. Проаналізуйте орфоепічні норми.
7. Охарактеризуйте можливості фоностилістики та стилістичні можливості фонетики.
8. Наведіть приклади явищ поетичної фонетики.
9. Схарактеризуйте стилістичні можливості морфологічних способів словотвору.
10. Прокоментуйте стилістичні аспекти неморфологічних способів словотвору.
11. Наведіть аргументи, які доводять, що стилістична диференціація української лексики є підґрунтям для створення стилістичних фігур.
12. Зазначте лексичні засоби практичної стилістики.
13. Схарактеризуйте стилістичні можливості фразеологізмів.
14. Дайте визначення морфологічним ресурсам стилістики.
15. Проаналізуйте стилістичні особливості самостійних частин мови.
16. Опишіть стилістичні можливості службових частин мови.
17. Охарактеризуйте стилістику вигуків, звуконаслідувальних слів.

18. Проаналізуйте стилістичні можливості простого речення.
19. Охарактеризуйте стилістичні можливості односкладних речень.
20. Розгляньте стилістичні ресурси простого ускладненого речення.
21. Прокоментуйте можливості стилістичні можливості складного речення.
22. Проаналізуйте стилістичні можливості багатокomпонентних речень.
23. Охарактеризуйте стилістичні можливості речень з різними видами зв'язку.
24. Проаналізуйте вживання неповних речень у різних стилях мовлення.
25. Дайте визначення поняттю текст, складне синтаксичне ціле як складова одиниця тексту.
26. Проаналізуйте особливості побудови текстів різних функціональних стилів.
27. Опишіть стилістичні можливості стилістичних фігур.
28. Виконайте семантико-стилістичний аналіз текстів.
29. Визначте стилістичні можливості синтаксичних одиниць.
30. Наведіть приклади стилістичних можливостей лексикології.
31. Проаналізуйте специфіку стилістичного аналізу художніх текстів.

6.7. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90–100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69–74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35–59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1–34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасна українська мова і практична стилістика»

1 курс 2 семестр Разом – 60 годин, з них: лекцій – 8 годин, практичних занять – 16 годин, семінарських занять – 4 години, самостійна робота – 28 год., підсумковий контроль – 4 години.

Тижні	Теми лекційних занять	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	МКР
Змістовий модуль 1. Вступ. Загальні відомості про українську мову				
21 – 24	Вступ. Українська мова серед інших мов світу. Форми української національної мови.	Українська мова у сучасному житті.	Теорії походження української мови.	
		Основні тенденції розвитку української мови на сучасному етапі.		
25 - 27	Мова і суспільство. Мова і мислення. Природа мови. Функції мови. Типи мовлення.	Мова і мовлення в житті людини.		
		Стилістичні функції мовних засобів.		
28	МКР			
Змістовий модуль 2. Практична стилістика як мовознавча дисципліна				
29 - 31	Вступ. Стилiстика як мовознавча дисциплiна. Структура стилістичної науки.	Мовна норма і стиль.	Стилiстичний аспект дослідження української мови на сучасному етапі.	
32 - 35	Практична стилістика. Основні поняття практичної стилістики.	Основні характеристики стилістичної норми, тенденції її розвитку.		
		Стилiстична норма і стилістична помилка. Типи помилок у мовленні. Шляхи їх подолання.		
36	МКР			

7. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасна українська мова і практична стилістика»

2 курс 3 - 4 семестр Разом – 120 годин, з них: лекцій – 16 годин, практичних занять – 32 годин, семінарських занять – 8 години, самостійна робота – 41 год., семестровий контроль – 15 год., підсумковий контроль – 8 години.

Тижні	Теми лекційних занять	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	МКР
Змістовий модуль 3. Стилiстика i культура мовлення. Стилi мовлення				
1 - 4	Функціональні стилі мовлення. Загальна характеристика.	Характеристика функціональних стилів.		
		Характеристика функціональних стилів.		
		Стилiстичний аналіз текстiв.		
5 - 7	Поняття про культуру мови.	Експресивні та індивідуальні стилі	Основні комунікативні ознаки культури мовлення.	
8	МКР			
Змістовий модуль 4. Стилiстичне використання одиниць мови				
9 - 11	Стилiстична диференція української лексики	Диференція лексики за стилістичними ознаками		
		Лексичні засоби стилістики		
12 - 15	Стилiстичні функції лексичних засобів	Лексичні засоби стилістики	Стилiстичні можливості іншомовної лексики	
		Лексика іншомовного походження		
16	МКР			
Змістовий модуль 5. Фразеологічні засоби практичної стилістики				
21 - 24	Етимологія. Стилiстичні можливості внутрішньої форми слова	Стилiстичні можливості внутрішньої форми слова	Стилiстичні можливості внутрішньої форми слова	
		Етимологія власних назв		
25 - 27	Стилiстичне використання української фразеології	Використання фразеологізмів у різних стилях мови		
		Відтворення фразеологічних одиниць у перекладах		
28	МКР			
Змістовий модуль 6. Словотвірні засоби практичної стилістики				
29 - 31	Стилiстична характеристика словотвірних засобів	Словотвірні моделі як маркери мовної системи		
		Афіксація. Словоскладання й основокладання		
32 - 35	Стилiстична характеристика морфологічних способів словотвору	Словотвірні засоби сучасної української мови	Засоби словотвору та використання їх у різних стилях	
		Стилiстичні можливості морфологічних способів словотвору		
36	МКР			

7. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасна українська мова та практична стилістика»

Навчально-методична карта дисципліни

5 семестр Разом – 60 годин, з них: лекцій – 8 годин, практичних занять – 14 годин, семінари – 6 годин, підсумковий контроль – 4 години, підготовка і складання модульного контролю – 15 год., самостійна робота – 13 годин.

Тижні	Теми лекційних занять	Теми практичних занять	Теми семінарських завдань	МКР
Змістовий модуль 7. Морфологічні і синтаксичні засоби стилістики				
1 - 2	Морфологічні ресурси стилістики	Стилістичні особливості частин мови		
3			Стилістичні можливості службових частин мови	
4 - 5	Стилістичні можливості простого речення	Стилістичні можливості простого ускладненого речення, із відокремленими членами речення		
6		Стилістичні можливості складного речення		
7				
Змістовий модуль 8. Сильові різновиди сучасної української мови				
8 - 10	Стилістичні фігури	Стилістичні можливості стилістичних фігур	Стилістичні фігури в різних функціональних стилів	
11 - 12	Фоностилістика	Явища поетичної фонетики		
13 - 14		Особливості побудови текстів різних функціональних стилів	Текст. Композиція та архітектоніка тексту.	
15		Стилістичний аналіз тексту		
16				
20				ІСПИТ

8. Рекомендована література

Основна:

1. Грещук В. В. Стилїстика української мови. Короткий словник термїнів / Уклала В. В. Грещук. Івано-Франківськ : НАІР, 2023. 82 с.
2. Клещова О. Є. Культура мовлення і стилїстика / О. Є. Клещова. Старобільськ: Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2021. 110 с.
3. Кравець Л., Барань Є. Стилїстика української мови /Л. Кравець, Є. Барань. Берегове. Ужгород : ЗУІ імені Ф. Ракоці II. ТОВ «РІК-У», 2022. 150 с.
4. Практикум зі стилїстики української мови /Г. А. Губарева, О. М. Гурова. Суми : Триторія. 2022. 120 с.
5. Стилїстика української мови (Теоретичні основи стилїстики. Художньо-виразові засоби мовлення) : навчально-методичний посїбник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-тет української філології, К-дра української мови та методики її навчання; уклад. І. І. Коломїєць. Умань : Візаві, 2019. 240 с.

Додаткова:

1. Авраменко О. М. Стилїстика української мови. Програма факультативного курсу / 10-11 кл. // О. М. Авраменко, В. Ф. Чукіна. К. : Грамота, 2008. 256 с.
2. Бабич Н. Д. Практична стилїстика і культура української мови [Текст] : навчальний посїбник / Н. Д. Бабич. Львів : Світ, 2003. 432 с.
3. Дудик П. С. Стилїстика української мови: Навч. посїб. / П. С. Дудик. К. : Академія, 2005. 368 с.
4. Зарицький М. С. Стилїстика української літературної мови / М. С. Зарицький. К. : Парлам. вид-во, 2001. 156 с.
5. Історія української мови: Хрестоматія / Упорядники С. Я. Єрмоленко, А. К. Мойсієнко. К. : Либїдь, 1996. 288 с.
6. Капелюшний А. О. Практична стилїстика української мови: Навчальний посїбник / А. О. Капелюшний. Вид. 2-ге, перероблене. Львів: ПАІС, 2007. 400 с.
7. Кравець Л. В. Стилїстика української мови: Практикум: Навч. посїб. / За ред. Л. І. Мацько. К. : Вища шк., 2004. 199 с.
8. Мацько Л. І. Стилїстика української мови: Підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько; За ред. Л. І. Мацько. 2-ге вид., випр.К. : Вища шк., 2005. 462 с.
9. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови: Підручник / О. Д. Пономарів. 3-є вид., перероб. і доповн. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2000. 248 с.
10. Стилїстика української мови: навчально-методичний посїбник / А. С. Попович, Л. М. Марчук; за ред. А. С. Попович. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 172 с.

Інтернет-ресурси:

1. Онлайн-курс «Українська мова». Від фонетики до морфології. URL: <https://ukr.edera.com/1/nagolos.html> (дата звернення: 8.01.2022).
2. Український правопис: схвалено Кабінетом Міністрів України (Постанова № 437 від 22 травня 2019 р.), спільним рішенням Президії НАН України (протокол № 22/10 від 24 жовтня 2018 р.) і Колегії МОН України (протокол № 10/4-13 від 24 жовтня 2018 р.),

затверджено Українською національною комісією з питань правопису (протокол № 5 від 22 жовтня 2018р.).

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf> (дата звернення: 5.05.2022).

3. Словники України on-line. URL: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/> (дата звернення: 16.01.2022).